

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТА НА НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

КОПИЛЕНКО ОЛЕНА ОЛЕКСАНДРІВНА

УДК 336.71
(індекс)

**«Розробка шляхів підвищення показників
ефективності підприємства на основі
впровадження системи інвестиційного
менеджменту»**

Спеціальність 072 – фінанси, банківська справа та страхування

Автореферат
магістерської роботи на здобуття
освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»

Краматорськ – 2018

Магістерською роботою є рукопис
Роботу виконано у Донбаській державній машинобудівній академії
Міністерства освіти і науки України (м. Краматорськ).

- Науковий керівник (консультант)** – кандидат економічних наук, доцент
Михайличенко Наталя Миколаївна,
Донбаська державна машинобудівна академія
Міністерства освіти і науки України
(м. Краматорськ), доцент кафедри фінансів,
банківської справи та підприємництва.
- Офіційний рецензент** – кандидат економічних наук, доцент
Володченко В.В.,
Донбаська державна машинобудівна академія
Міністерства освіти і науки України
(м. Краматорськ), доцент кафедри
менеджменту.
- Відповідальний за науково-дослідну роботу студентів на кафедрі фінансів, банківської справи та підприємництва** – кандидат економічних наук, доцент
Михайличенко Н.М.,
Донбаська державна машинобудівна академія
Міністерства освіти і науки України
(м. Краматорськ), доцент кафедри фінансів,
банківської справи та підприємництва.

Захист відбудеться 18 грудня 2018 року о 09:00 годині на засіданні державної атестаційної комісії у Донбаській державній машинобудівній академії Міністерства освіти і науки України за адресою: 84313, м. Краматорськ, бул. Машинобудівників, 39а, ауд. 2319.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Актуальність теми полягає в тому, що управління підприємством є однією з найважливіших проблем на сучасному етапі розвитку і в ринкових умовах, що швидко змінюються. Забезпечення ефективності управління є метою будь-якого підприємства, оскільки саме ефективність управління забезпечує успішне функціонування і розвиток усіх організаційно-господарських ланок його діяльності. Однією з найважливіших є проблема управління сучасним підприємством. І очевидно, що традиційні методи управління виявляються недієздатними в нових умовах. Необхідно не лише визначитися з відповідним підходом до управління підприємствами, але і сформулювати механізм його дії, механізм управління ефективним функціонуванням підприємств.

Відсутність на багатьох підприємствах цілісної високоефективної системи управління, адекватної вимогам ринкового середовища, що міняється, актуалізує проблему вдосконалення і розвитку науково-методичних підходів і інструментарію ефективного управління діяльністю підприємства. Усі ці проблеми зумовили актуальність цієї теми.

Ефективність є однією з головних характеристик результативності управління діяльністю підприємства, яке зумовлює необхідність її детального вивчення. Проте сьогодні питання її визначення є дискусійними.

Аналіз досліджень і публікацій. Нині існує досить велика кількість наукових праць, в яких на теоретичному і методологічному рівнях розроблено широке коло питань, присвячених ефективному управлінню діяльністю підприємства. Проблемами управління і його ефективності займалися такі вітчизняні і зарубіжні учені: В. Д. Грибов, Д. Ямпольська, М. Зоніс, В. А. Абчук, В. Е. Ланкіна, Е. І. Книшова, І. В. Бондаренко, І. О. Кулініч, Ю. Б. Корольов, В. Д. Коротнєв, Г. Н. Кочетова, В. А. Рудьєв, С. О. Гуткевич, О. Ф. Сильченков, О. С. Віханський, С. Ф. Покропивний, Р. А. Фатхутдінов, М. Вебер, А. Файоль, П. Друкер, М. Х. Мескон, П. Хейне.

Мета магістерської роботи полягає в розгляді теоретичних аспектів, розвиток теоретичних положень і створення методичних рекомендацій по підвищенню ефективності управління підприємством.

Для досягнення цієї мети в роботі були поставлені і вирішені наступні завдання:

- розкрита суть і особливості економічної категорії управління;
- досліджені чинники впливу на ефективність діяльності підприємства;
- досліджені існуючі підходи і методи оцінки ефективності управління;
- проаналізована ефективність діяльності промислових підприємств в розглянутому періоді;

- проведений аналіз ефективності діяльності окремого підприємства;
- запропоновані рекомендації зі стимулювання ефективності управління підприємствами в сучасних умовах господарювання;
- розроблений комплекс заходів з підвищення ефективності управління на промислових підприємствах;
- запропоновані рекомендації з підвищення ефективності управління на окремому підприємстві.

Об'єктом дослідження даної роботи є економічні і господарські процеси, які планується здійснювати на підприємстві ПП «Слав - Транс».

Предметом дослідження принципи і методи підвищення ефективності управління на підприємстві.

Методи дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження стали наукові роботи провідних вітчизняних і зарубіжних учених у сфері ефективного управління. В процесі дослідження використані наступні методи: логічного узагальнення та абстрагування – для уточнення визначень управління та ефективності управління інших теоретичних узагальнень і формування виведень; теоретичного пошуку – для дослідження наукової проблематики і вивчення досвіду зарубіжних і вітчизняних учених; системного підходу, фінансового аналізу; статистико-економічний – для аналізу сучасного стану суб'єктів господарювання в Україні; розрахунково-конструктивний і експериментальний – для оцінки ефективності інвестиційних проектів; графічний – для наочного представлення результатів оцінки ефективності діяльності підприємств у державі. Для здійснення аналізу ефективності діяльності інформаційною базою є звітність ПП «Слав - Транс» за 2014 – 2017 роки його діяльності (балансові звіти банку на 01.01.14, 01.01.2015, 01.01.2016, 01.01.2017 – форма № 1, звіти про фінансові результати підприємства за 2014-2017 роки – форма № 2).

Перший розділ магістерської роботи присвячено дослідженню теоретичних основ ефективності діяльності підприємств.

Суть фінансового менеджменту залежить від такої авторитетної організації управління фінансами, що дозволяє залучати додаткові фінансові ресурси на вигідні умови, інвестувати з найбільшим ефектом, здійснювати прибуткові операції у фінансовому ринку. Изыскание фінансових джерел розвитку підприємства, і навіть визначення напрямів найефективнішого інвестування фінансових ресурсів фінансових ресурсів тощо ці запитання фінансового менеджменту стають ключовими за умов ринкової економіки. Успіх у сфері фінансового менеджменту великою мірою залежить від всебічності, регулярності, ретельності вивчення фінансової звітності. У цьому провідне становище займає аналіз фінансово-економічного стану підприємства. Широке розвиток господарських перетинів поміж підприємствами, зокрема і міжнародному, банківського і страхового бізнесу передбачає значне підвищення вимог до об'єктивності й обґрунтованості оцінки фінансово-економічного стану як найбільш господарюючого суб'єкту,

і його контрагентів. Однією з передумов вирішення цього завдання виступає функціонування інституту аудиторства.

В другому розділі роботи досліджено показники ефективності діяльності. Товариство з обмеженою відповідальністю відповідає за своїми зобов'язаннями всім своїм майном, на яке за законом може бути звернено стягнення. Власник не відповідає своїм майном за зобов'язаннями заснованого ним приватного підприємства, а підприємство не несе відповідальності за зобов'язаннями власника. Держава не несе відповідальності за зобов'язаннями приватного підприємства, а приватне підприємство не несе відповідальності за зобов'язаннями держави.

Компанія має право в установленому законодавством порядку: випускати цінні папери; засновувати інші юридичні особи, господарські об'єднання та брати участь в об'єднаннях з іншими суб'єктами підприємницької діяльності, в тому числі іноземними; створювати філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи, погоджуючи питання про розміщення таких підрозділів з відповідними органами місцевого самоврядування в установленому законом порядку; здійснювати інші дії, що не суперечать чинному законодавству. Компанія має право на самостійне ведення експортних, імпорتنих та інших зовнішньоекономічних операцій, необхідних для його господарської діяльності.

На основі узагальнених даних про результати аналізу ефективності, розроблено комплексні заходи, що спрямовані на підвищення показників ефективності діяльності які викладено **в третьому розділі** дипломної роботи.

На цьому етапі визначено основні напрямки підвищення показників ефективності діяльності установи, основні чинники впливу на ефективність роботи та виявлено основні проблеми в діяльності. Здійснена розробка пропозицій щодо створення спеціального додаткового продукту, а саме, надання нового маршруту.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що теоретичні положення, викладені у роботі, доведено до рівня практичних рекомендацій відносно підвищення ефективності діяльності. Та впроваджено в подальшу роботу підприємства.

Структура й обсяг роботи. Магістерська робота складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, переліку використаних джерел (43 найменувань на 2 сторінках) і семи додатків, містить 15 таблиць і 6 рисунків. Загальний обсяг роботи становить 138 сторінки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**» Аналіз фінансово-економічного стану підприємства є елементом фінансового аналізу, і навіть фінансового менеджменту й аудиту.

Аналіз фінансово-економічного стану – невід'ємний елемент фінансового аналізу. У основі фінансового аналізу лежить аналіз фінансової звітності. Це зумовлює використання методів та скорочення робочих прийомів фінансового аналізу під час проведення оцінки фінансово-економічного стану. Суть фінансового менеджменту залежить від такої авторитетної організації управління фінансами, що дозволяє залучати додаткові фінансові ресурси на вигідні умови, інвестувати з найбільшим ефектом, здійснювати прибуткові операції у фінансовому ринку. Изыскание фінансових джерел розвитку підприємства, і навіть визначення напрямів найефективнішого інвестування фінансових ресурсів фінансових ресурсів тощо ці запитання фінансового менеджменту стають ключовими за умов ринкової економіки. Успіх у сфері фінансового менеджменту великою мірою залежить від всебічності, регулярності, ретельності вивчення фінансової звітності. У цьому провідне становище займає аналіз фінансово-економічного стану підприємства. Широке розвиток господарських перетинів між підприємствами, зокрема і міжнародному, банківського і страхового бізнесу передбачає значне підвищення вимог до об'єктивності й обґрунтованості оцінки фінансово-економічного стану як найбільш господарюючого суб'єкту, і його контрагентів. Однією з передумов вирішення цього завдання виступає функціонування інституту аудиторства.

Аудит – це перевірка на достовірність, повноту, відповідність чинного законодавства бухгалтерського обліку, і фінансової звітності підприємства, складає договірних засадах незалежним аудитором чи аудиторської організацією. Головними функціями аудиту є:

- проведення консалтингової діяльності (консультаційна допомогу);
- перевірка обґрунтованості бізнес-плану;
- перевірка документів і майже документообігу;
- аналіз фінансово-економічного стану;
- оцінка торговельно-виробничої діяльності та її фінансових результатів (притаманно внутрішнього аудиту) та інших.

Через війну перевірки та якісного аналізу фінансового становища підприємства аудитори в офіційної формі представляють обґрунтоване висновок про результати діяльності контрольованих економічних об'єктів за певних період.

Задля більшої ефективної діяльність у сучасних умовах керівництву треба вміти реально оцінювати фінансово-економічне становище свого підприємства, і навіть стан ділову активність партнерів, і конкурентів. І тому необхідно:

- опанувати методикою оцінки фінансово-економічного стану підприємства;
- використовувати формальні й неформальні методи збору, обробки, інтерпретації фінансової інформації;
- залучати фахівців-аналітиків, здатних реалізувати цю методику практично.

Фінансово-економічний стан – найважливіший критерій ділової активності й надійності підприємства, визначальний його і потенціал на ефективної реалізації економічних інтересів всіх учасників господарської діяльності. Воно характеризується розміщенням та використанням коштів (активів) і вибір джерел формування (власного капіталу та зобов'язання, тобто. пасивів). Основна мета аналізу – виявлення найскладніших проблем управління підприємством загалом та її фінансових ресурсів зокрема.

Основними завданнями аналізу фінансово-економічного стану підприємства є правильні оцінки початкового фінансового стану і динаміки його її подальшого розвитку, що складається з таких етапів:

- 1) ідентифікації фінансово-економічного стану;
- 2) змін фінансово-економічного стану в просторово-тимчасовому розрізі;
- 3) основних чинників, викликали зміни у фінансово-економічний стан;
- 4) внутрішньогосподарських резервів зміцнення фінансового стану.

Суб'єктами аналізу фінансово-економічного стану підприємства виступають як безпосередньо, і опосередковано зацікавлені у діяльності підприємства користувачі інформації.

Фінансово-економічний стан – найважливіша характеристика надійності, конкурентоспроможності, стійкості підприємства на ринку. Відтак, кожен суб'єкт першої групи користувачів аналізу вивчає фінансову інформацію з своїх позицій, виходячи із власних інтересів. Власників коштів підприємства передусім цікавить збільшення чи зменшення частки власного капіталу, ефективність використання ресурсів адміністрацією підприємства. Кредитори й інвестори звертають уваги на доцільність продовження кредиту, умови її кредитування, гарантії повернення грошей, дохідність вкладення своїх капіталів. Постачальники і клієнти зацікавлені у платоспроможності підприємства, наявності ліквідних засобів і т.п.

До другої групи користувачів ставляться суб'єкти аналізу, які безпосередньо зацікавлені у діяльності підприємства, але мають за договором захищати інтереси першої групи.

Кожне підприємство, плануючи своє господарське поведінка (вироблення гнучкою стратегії і тактики) за умов мінливою ринкової кон'юнктури, прагне зміцнити свої конкурентні позиції. Тому велика частина фінансової інформації перетворюється на сферу комерційної таємниці, що стає прерогативою внутрішнього господарського управлінського аналізу. Аналіз фінансово-економічного стану, який базується на бухгалтерській звітності, набуває характеру зовнішнього аналізу, тобто. аналізу, проведеного

без залучення й оприлюднення даних внутрішнього управлінського обліку (калькуляції собівартості, кошторисів витрат, прямих і непрямих витрат тощо. п.), у зв'язку з ніж звітні дані містять досить обмежену інформацію про діяльність підприємства.

Головна мета стратегію розвитку – стійке становище над ринком, заснований на ефективному розподілі та використанні всіх ресурсів (матеріальних, фінансових, трудових, земельних, інтелектуальних тощо.). У цьому провідним методом управління ресурсами стає метод аналітичної оцінки й прогнозування результатів господарської діяльності.

Щоб приймати ефективні й результативні рішення на області технологій, фінансів, збуту, інвестицій й відновлення виробництва, управляючому персоналу потрібен постійний і безперервний моніторинг поточного становища підприємства. Аналіз фінансово-економічного становища є однією з ефективних способів оцінки поточного становища, який відбиває миттєве стан господарської ситуації та дає можливість окреслити найскладніші проблеми управління наявними ресурсами отже мінімізувати прагнення реформам відповідність цілей й інвестиційних ресурсів організації до потреб та можливостей сформованого ринку. І тому потрібне постійне ділова поінформованість по відповідним питанням, що є результатом відбору, оцінки, аналізу та інтерпретації фінансової звітності.

До основних завдань аналізу фінансово-економічного стану підприємства ставляться:

- оцінка динаміки структури та складу активів, їх до стану і рух;
- оцінка динаміки структури та складу джерел власної родини та позикового капіталу, їх до стану та;
- оцінка платоспроможності підприємства міста і оцінка ліквідності балансу;
- аналіз відносних і абсолютних показників фінансової стійкості підприємства, оцінка зміни її;
- оцінка ефективність використання засобів і ресурсів підприємства.

Вищесказане визначає специфіку проведення аналізу фінансово-економічного стану підприємства, обмежуючи у своїй використанні всіх методів фінансового аналізу.

Значення аналізу фінансово-економічного стану підприємства важко переоцінити, бо це є базою, де будується розробка фінансової політики підприємства.

Стратегічні завдання фінансової політики підприємства такі:

- максимізація прибутку підприємства;
- оптимізація структури капіталу та його фінансової стійкості;
- забезпечення інвестиційній привабливості підприємства;
- досягнення прозорості фінансово-економічного стану підприємства для власників (учасників, засновників), інвесторів, кредиторів;
- створення ефективного механізму управління підприємством;
- використання підприємством ринкових механізмів залучення

фінансових засобів і ін.

За підсумками отриманих результатів аналізу здійснюється вибір напрямів фінансової політики.

Важливе значення підприємствам мають аналізу управлінські рішення в інвестиційної, снабженческо-бытовой, цінової областях, тобто. стратегічного розвитку підприємства .

Аналіз фінансово-економічного стану підприємства здійснюється з допомогою сукупності методів та скорочення робочих прийомів (методології), дозволяють структурувати і ідентифікувати взаємозв'язку між основними показниками.

Аналіз абсолютних показників – це вивчення даних, які у бухгалтерської звітності: визначається склад майна підприємства, структура фінансових вливань, джерела формування власного капіталу, оцінюється розмір позикових коштів, обсяг виручки від, розмір прибутків і ін.

Горизонтальний (тимчасової) аналіз – це порівняння кожній позиції звітності з попереднім періодом, що дає змоги виявити тенденції зміни статей балансу чи його груп, і підставі цього обчислити базисні темпи зростання (приросту).

Вертикальне (структурний) аналіз проводиться з метою визначення структури підсумкових фінансові показники, тобто. виявлення частки окремих статей звітності загалом підсумковому показнику (виявлення впливу кожній позиції звітності на результат загалом).

Трендовий (динамічний) аналіз ґрунтується на порівнянні кожній позиції звітності за кілька років й визначенні тренду, тобто. основний тенденції динаміки показника не враховуючи випадкових впливів і індивідуальних особливостей окремих періодів. З допомогою тренду проводиться перспективний, прогнозний аналіз.

Провідним методом аналізу фінансово-економічного становища є розрахунок фінансових (аналітичних) коефіцієнтів, необхідний різним групам користувачів: акціонерам, аналітикам, менеджерам, кредиторам та інших. Аналіз таких коефіцієнтів (відносних показників) – це розрахунок співвідношень між відносними позиціями звіт чи позиціями різних форм звітності, визначення їх взаємозв'язків.

У другому розділі **«ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ПП «СЛАВ-ТРАНС»** Компанія «Слав-Транс» є лідером в області якісних пасажирських перевезень на українському ринку. На сьогоднішній день компанія «Слав-Транс» здійснює близько 40 щоденних пасажирських рейсів по різних напрямках України. Щомісяця автобуси компанії «Слав-Транс» перевозять понад 40 тисяч пасажирів. Щоб надати своїм пасажиром найкращий сервіс, використовують тільки висококомфортабельні автобуси із зручними сидіннями, з відео- і аудіоапаратурою, кондиціонером, що важливо для тривалих поїздок.

У власному транспортному парку компанії є автобуси VIP-класу. Салон

таких автобусів відрізняється від інших: зручні шкіряні крісла, кількість пасажирських місць - від 29 до 32 (в залежності від моделі автобуса), відстань між рядами і кріслами значно більша, ніж в звичайних автобусах.

Автобуси компанії «Слав-Транс» можуть бути надані для обслуговування делегацій, туристичних поїздок і проведення різних заходів.

Підприємство було засновано в травні 2005 року з двох перших рейсів: «Слов'янськ-Краматорск» і «Слов'янськ-Дружківка». Потім через півроку було введено по два маршрути з Києва в Одесу і Харків, а також назад.

У той час в Україні взагалі були відсутні висококласні послуги в галузі автобусних перевезень. У цьому секторі працювали виключно державні підприємства. Вони мали застарілий парк, який залишився їм у спадок ще з радянських часів. Додавалися проблеми з незручним розкладом і зупинками, які відображали потребу пасажирів.

Спеціального закону, яким регулюється діяльність приватних підприємств, немає. Тобто всі питання організації та діяльності приватних підприємств слід вирішувати виходячи із загальних норм Цивільного кодексу України та Господарського кодексу України, інших законів.

Згідно ч. 3 ст. 62 ГК України підприємство, якщо інше не встановлено законом, діє на підставі статуту. Отже, незважаючи на відсутність у законі спеціальної вказівки щодо приватних підприємств, можна зробити висновок, що єдиним і обов'язковим для даного виду підприємств установчим документом є статут, який за своїм змістом повинен відповідати загальним вимогам, передбаченим в ст. 57 ГК України.

Як і інші підприємства, приватне підприємство має право від свого імені укладати угоди (угоди), мати і набувати майнові та особисті немайнові права і обов'язки, вступати в зобов'язання, бути власником рухомого та нерухомого майна, а також виступати позивачем і відповідачем в суді, господарському і третейському суді.

Товариство з обмеженою відповідальністю відповідає за своїми зобов'язаннями всім своїм майном, на яке за законом може бути звернено стягнення. Власник не відповідає своїм майном за зобов'язаннями заснованого ним приватного підприємства, а підприємство не несе відповідальності за зобов'язаннями власника. Держава не несе відповідальності за зобов'язаннями приватного підприємства, а приватне підприємство не несе відповідальності за зобов'язаннями держави.

Компанія має право в установленому законодавством порядку: випускати цінні папери; засновувати інші юридичні особи, господарські об'єднання та брати участь в об'єднаннях з іншими суб'єктами підприємницької діяльності, в тому числі іноземними; створювати філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи, погоджуючи питання про розміщення таких підрозділів з відповідними органами місцевого самоврядування в установленому законом порядку; здійснювати інші дії, що не суперечать чинному законодавству. Компанія має право на самостійне ведення експортних, імпорتنих та інших зовнішньоекономічних

операцій, необхідних для його господарської діяльності.

Щодо наявності та розміру статутного фонду приватного підприємства і порядку його освіти листом Держкомпідприємництва № 1 858 від 26.03.2004 р було роз'яснено, що виходячи з вимоги ч. 4 ст. 57 ГК України, яка передбачає наявність у змісті статуту підприємства відомостей про розмір та порядок утворення статутного фонду, і по визначенню унітарного і корпоративного підприємства, яким передбачено формування засновником (засновниками) статутного фонду, можна зробити висновок про правомірність вимог органів державної реєстрації в частині включення до статуту приватного підприємства відомостей про обов'язкове формування засновником (засновниками) статутного фонду. Розмір статутного фонду, порядок його формування та склад визначають засновники приватного підприємства.

Зважаючи на відсутність в законі будь-яких спеціальних вказівок з управління приватним підприємством, воно здійснюється в порядку і на умовах, визначених статутом, в тому числі на основі поєднання прав власника (власників) приватного підприємства по використанню належного йому (їм) майна і принципів самоврядування трудового колективу, відбивається в колективному договорі, яким регулюються виробничі, трудові, економічні відносини трудового колективу з адміністрацією підприємства, питання охорони праці, соціального розвитку колективу, здоров'я його членів.

Вищим органом управління приватного підприємства є його власник (власники, збори власників). До виключної компетенції власника (зборів власників) приватного підприємства зазвичай ставляться: визначення основних напрямків діяльності підприємства, затвердження планів та звітів щодо їх виконання; внесення змін і доповнень до статуту підприємства; затвердження звітів про фінансово-господарської діяльності підприємства, створення, реорганізація та ліквідація філій, представництв, відділень та інших відокремлених підрозділів, прийняття рішення про ліквідацію, реорганізацію приватного підприємства.

У третьому розділі **«РОЗРОБКА ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ»** Розвиток ринкових відносин вимагає здійснення нової фінансової політики, посилення і впливу на прискорення соціально-економічного розвитку, зростання ефективності виробництва і зміцнення фінансів держави. Важлива роль у забезпеченні всебічної інтенсифікації виробництва та підвищення його ефективності належить прибутку. Саме він грає одну з головних ролей в системі економічних показників і є незамінною метою функціонування підприємства. На сьогоднішній день для підприємств транспортної галузі України прибуток являє собою не тільки кінцевий фінансовий результат, що характеризує їх виробничо-господарську діяльність.

Зростання прибутку створює фінансову основу для самофінансування діяльності машинобудівних підприємств, здійснюючи розширене

відтворення, для їх інвестиційного та інноваційного розвитку, виступає засобом стимулювання працівників, виконання зобов'язань перед бюджетом, банками, іншими організаціями.

Розглядаючи автомобільні перевезення як основну складову промисловості України – її частка у ВВП складає близько 12%, необхідно відзначити, що, завершуючи двадцятирічний період адаптації до ринкового середовища, автомобільні підприємства досі не мають гарантовано стабільного зростання прибутку. Про це свідчить те, що, незважаючи на збільшення обсягів виробництва в 2010р. в порівнянні з попереднім роком на 34,5%, кількість збиткових підприємств велика і становить близько 40% від загальної кількості .

Причинами такої статистики можна назвати складність виходу з економічної кризи 2014-2017рр., націленість більшості автомобільних підприємств на внутрішній ринок, брак інвестицій, висока собівартість виробництва, викликана високим рівнем зносу основних фондів – 70-90%, необхідність проведення реформ на рівні держави, а також неефективність виявлення резервів і застосування методів підвищення прибутковості на рівні менеджменту підприємств.

Оцінка результатів і ефективності господарювання і використання складових процесу виробництва, за допомогою яких отримано прибуток, його суму необхідно віднести до відповідних показників. У підсумку буде отриманий показник прибутковості чи рентабельності.

Рентабельність – це відносний показник інтенсивності виробництва, який характеризує рівень окупності (прибутковості) відповідних складових процесу виробництва або сукупних витрат підприємства. З іншого боку, рентабельність – якісний вартісний показник, який показує рівень віддачі витрат або ступінь використання існуючих ресурсів у процесі виробництва і реалізації товарів (робіт і послуг). Це не просто статистичний, розрахунковий параметр, а складний комплексний соціально-економічний критерій. На відміну від прибутку, він характеризує ефективність фінансової діяльності будь-якого конкретного економічного суб'єкта, щодо всіх інших (індивідуальних підприємців, організацій, регіонів, окремих країн і світу в цілому), незалежно від розмірів і характеру економічної діяльності. Дана якість надає рентабельності, з одного боку, форму економічної категорії, що виражає економічні відносини між економічними суб'єктами з приводу результативності використання факторів капіталу, а з іншого – характер об'єкта й інструмента фінансового менеджменту [20].

При аналізі та оцінці прибутковості необхідно враховувати те, що на неї впливають різні фактори, як зовнішні так і внутрішні. До зовнішніх можна віднести систему оподаткування, державне регулювання цін, нормативні документи галузі, в якій працює підприємство, умови та ставки кредитування. До внутрішніх входять цінова політика, обсяг діяльності (кількість та номенклатура продукції, ціни), обсяг та характеристика витрат

обігу, чисельність працівників, фонд оплати праці, а також показники ефективності роботи обладнання та працівників та ін.

Показник прибутковості виконує ряд функцій, з яких найбільш актуальними є:

- оцінка ефективності використання ресурсів та узагальнена оцінка роботи підприємства в цілому;
 - відображення приросту вартості всього капіталу;
 - стимулювання працівників до ефективної праці;
 - регулювання темпів розширеного відтворення основних засобів.

Для того щоб постійно забезпечувати зростання прибутковості, необхідно шукати невикористані можливості її збільшення, тобто резерви зростання прибутку. Резерви виявляються на стадіях планування та безпосереднього виробництва і реалізації продукції. Визначення резервів збільшення прибутковості базується на науково обґрунтованій методиці розробки заходів щодо їх мобілізації.

У процесі виявлення резервів виділяють три етапи:

1. Аналітичний етап – виявлення і кількісна оцінка резервів.
2. Організаційний етап – розробка комплексу економічних і соціальних заходів, які повинні забезпечувати використання виявлених резервів.
3. Функціональний етап – практична реалізація заходів та контроль за їх виконанням.

Резерви підвищення прибутку можуть бути отримані в наступних випадках:

- при збільшенні обсягів випуску та реалізації продукції;
 - за рахунок зниження витрат на виробництво і реалізацію продукції
- при впровадженні досягнень науково-технічного прогресу;
- за рахунок підвищення якості продукції, що реалізується.
2. Наступним напрямком забезпечення резервів підвищення прибутку є зменшення витрат на виробництво і реалізацію продукції.

Для пошуку та визначення шляхів зниження собівартості продукції аналізують звітні дані калькуляцій витрат на виробництво і реалізацію продукції, використовуючи метод порівняння фактичного рівня витрат з прогресивними науково обґрунтованими нормами і нормативами за видами витрат, нормативами вико-користування виробничих потужностей, обладнання, нормами непрямих матеріальних витрат, капітальних вкладень тощо, які отримані в результаті здійснення організаційно-технічних заходів.

При цьому необхідно врахувати, що існує кілька напрямків визначення збільшення прибутку у зв'язку з виявленням резервів зниження собівартості.

Однак необхідно відзначити, що для українських автомобільних підприємств подібні методи найбільш складні у використанні, так як для впровадження інноваційних технологій вони не мають ні достатньої кількості власних коштів, ні фінансових інвестицій ззовні, ні належної підтримки з боку держави.

3. Наступним напрямком виявлення резерву підвищення прибутку є підвищення якості послуг.

Однак приведений перелік методів утворення резервів для збільшення прибутку транспортних підприємств, які є невід'ємною складовою для підвищення прибутковості їх діяльності, можна віднести до традиційних. На сьогоднішній день існують нові методи, основані на тому, що під підвищенням прибутковості підприємств мається на увазі збільшення вартості його капітал, чого прибуток може і не забезпечувати. З урахуванням цього пропонується декомпозиція шляхів підвищення прибутковості підприємств транспортної промисловості.

Так, в залежності від того, у якому стані знаходиться підприємство з точки зору фінансового забезпечення та положення на ринку, та залежно від його намірів щодо змін, можливо обрати та застосувати відповідний набір заходів підвищення прибутковості підприємства.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Будучи джерелом виробничого і соціального розвитку, прибуток займає провідне місце в забезпеченні самофінансування підприємств, можливості яких багато в чому визначаються тим, наскільки доходи перевищують витрати. Проте для оцінки ефективності роботи підприємства недостатньо використання показника прибутку, оскільки його наявність ще не означає, що підприємство працює добре. Тому для визначення ефективності вироблених витрат необхідно використовувати відносний показник – рівень рентабельності (прибутковості).

Орієнтири розвитку ринкової економіки в Україні потребують підвищеної уваги до здійснення реальних інвестицій як одного з найважливіших напрямків розширеного відтворення основних засобів підприємства, що забезпечує гнучкість й істотне підвищення ефективності виробничо-фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Адже, інвестиції у реальні активи є найефективнішим інструментом забезпечення високих темпів розвитку і диверсифікації підприємств у відповідності з вибраною ними економічною стратегією.

Управління реальними інвестиціями підприємств є сукупністю управлінських рішень, а також способів, методів та прийомів їх реалізації, що забезпечують планування, організацію, координацію і контроль за ефективною реалізацією інвестиційних проектів.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі проведено теоретичне узагальнення і нове здійснення наукового завдання – управління ефективністю діяльності підприємства, що виявляється у розробці відповідних пропозицій щодо поліпшення їх використання. Зміст основних висновків і рекомендацій полягає в наступному.

1. Для забезпечення ефективної діяльності в сучасних умовах керівництву необхідно вміти реально оцінювати фінансово-економічний стан свого підприємства, а також стан ділової активності партнерів і конкурентів. Для цього необхідно:

- оволодіти методикою оцінки фінансово-економічного стану підприємства;
- використовувати формальні і неформальні методи збору, обробки, інтерпретації фінансової інформації;
- залучати фахівців-аналітиків, здатних реалізувати дану методику на практиці.

2. Фінансово-економічний стан - найважливіший критерій ділової активності й надійності підприємства, що визначає його конкурентоспроможність і потенціал в ефективній реалізації економічних інтересів всіх учасників господарської діяльності. Воно характеризується розміщенням та використанням засобів (активів) та джерел їх формування (власного капіталу і зобов'язань, тобто пасивів). Основна мета аналізу - виявлення найбільш складних проблем управління підприємством у цілому і його фінансових ресурсах зокрема.

3. Головними завданнями аналізу фінансово-економічного стану підприємства є правильні оцінки початкового фінансового положення та динаміки його подальшого розвитку, що складається з наступних етапів:

- 1) ідентифікації фінансово-економічного становища;
- 2) змін фінансово-економічного стану в просторово-часовому розрізі;
- 3) основних факторів, що викликали зміни у фінансово-економічному стані;

4) внутрішньогосподарських резервів зміцнення фінансового становища. Аналіз фінансово-економічного стану підприємства є істотним елементом фінансового аналізу, а також фінансового менеджменту і аудиту. Аналіз фінансово-економічного стану - невід'ємна частина фінансового аналізу. В основі фінансового аналізу лежить аналіз фінансової звітності. Це зумовлює використання методів і робочих прийомів фінансового аналізу при проведенні оцінки фінансово-економічного стану. Суть фінансового менеджменту полягає в такій організації управління фінансами, яка дає змогу залучати додаткові фінансові ресурси на найвигідніших умовах, інвестувати з найбільшим ефектом, здійснювати прибуткові операції на фінансовому ринку.

4. Підприємство працює в певному економічному середовищі, яке

впливає на його діяльність. Досконалість податкової та амортизаційної систем, кредитна і фінансова політика держави, стабільність і прогресивність норм чинного законодавства, рівень регулювання цін у національній економіці, система ліцензування - ці та інші, незалежні від підприємства, чинники безперечно впливають на ефективність його діяльності. Це зумовлює виділення серед чинників підвищення ефективності діяльності групи неконтрольованих підприємством чинників. Удосконалення механізму економічного впливу на підприємства - основна функція держави на шляху підвищення ефективності роботи суб'єктів національної економіки.

5. Підвищення ефективності є життєво важливим. Менеджмент підприємства, а особливо його власники, мають здійснювати постійний моніторинг ефективності діяльності. Менеджери отримують винагороду саме за ефективне економічне управління, а власники прагнуть до максимальної віддачі від вкладеного капіталу та досягнення успішного функціонування бізнесу. На певних етапах розвитку підприємства такий моніторинг має різні цілі. Якщо після завершення першого року функціонування новоствореного підприємства інвестору цікаво, чи не помилився він у своєму інвестиційному рішенні, то оцінка ефективності в подальшому має на меті визначення рівня привабливості такого підприємства (можливо, для сторонніх інвесторів, у разі потреби в залученні додаткового капіталу). На основі оцінки здійснюється пошук резервів зростання ефективності, з'ясовується доцільність перспектив розвитку існуючого бізнесу або необхідність переорієнтації підприємницьких зусиль. Здійснити моніторинг ефективності можна за допомогою показників ефективності діяльності підприємства.

6. Проблема визначення економічної ефективності діяльності підприємства пов'язана з визначенням відповідного критерію ефективності і формуванням системи показників. Визначення загальної ефективності діяльності підприємства вимагає врахування багатьох чинників. Можна розробити показники ефективності використання для кожного виду ресурсів або спільно для всіх ресурсів. Показники рентабельності характеризують фінансові результати і ефективність діяльності підприємства. Вони вимірюють прибутковість підприємства з різних позицій і групуються відповідно до інтересів учасників економічного процесу, ринкового обміну.

7. Показники рентабельності є важливими характеристиками факторної середовища формування прибутку підприємств. Тому вони обов'язкові при проведенні порівняльного аналізу й оцінки фінансового стану підприємства.

8. На підставі висновків про фінансовий стан підприємства, в третьому розділі, був запропонований до реалізації інвестиційний проект, а також запропоновані шляхи розвитку підприємства та підвищення прибутку за рахунок різних чинників.

Проект полягав, в створенні нового виду транспортних послуг, який передбачає новий вид маршруту.

9. Були обгрунтовані завдання впровадження даного інвестиційного

проекту, потім вироблено економічне обґрунтування передбачуваних витрат на його реалізацію. Загальна сума капітальних витрат склала 2098120 гривень, куди входять витрати на покупку транспорту, пального та комплектуючих на роботи пов'язані з ремонтом і підготовкою приміщень до експлуатації і витрати на рекламу. Було розраховано необхідну кількість персоналу, і відповідно фонд оплати праці, а також проведений розрахунок собівартості надання пропонованих транспортних послуг. Підводячи підсумки даної роботи, можна сказати, що на сьогоднішній день існують ще певні неточності у визначенні показників рентабельності підприємства. Зокрема, науковцями ще точно не досліджено, за яким показником прибутку розраховувати коефіцієнти рентабельності: за чистим прибутком, за валовим прибутком чи за прибутком від операційної діяльності. Єдиної думки щодо цього питання не існує, тому потрібно ще значні доопрацювання в даній сфері. Кожне підприємство, зокрема і досліджуване в даній роботі ПП «Слав-Транс» прагне збільшити рентабельність своєї продукції, ресурсів, що використовується. Адже підвищення рентабельності сприяє покращенню фінансового стану підприємства.

10. За умов переходу економіки України до ринкових відносин, суттєвого розширення прав підприємств у галузі фінансово-економічної діяльності значно зростає роль своєчасного та якісного аналізу фінансового стану підприємств, оцінки їхньої ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості та пошуку шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності. Особливого значення набуває своєчасна та об'єктивна оцінка таких показників як прибуток та рентабельність.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ

Публікації у наукових фахових виданнях

1. Малі підприємства: проблеми розвитку в Україні // С. 18-19
Наукове видання : СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ
ТРАНСФОРМАЦІЇ СУС-ПІЛЬСТВА – м. Бахмут, 2018р., – 135 с.

Матеріали доповідей на конференціях

1. Взаимосвязь и различие понятий «контроллинг» и «управленческий учет»// Студентський вісник ДДМА: тематичний збірник наукових праць. – Краматорськ: ДДМА, 2017. – 152 с. – с. 74-77.

2. Малі підприємства: проблеми розвитку в Україні Наукове видання :

3. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУС-ПІЛЬСТВА – м. Бахмут, 2018р. – С. 18-19,

4. Проблеми та перспективи розвитку страхового ринку України, // Матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції “Актуальні питання сталого розвитку національної економіки”, 26 листопада 2015 р., м. Київ. – К.: Київський університет ім. Бориса Грінченка, Інститут суспільства. – 110 с. – с. 18 – 21.

5. Проблемы формирования основного капитала предприятий Украины, // Збірник тез XVI Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених і студентів „Політ. Сучасні проблеми науки”, 6 – 8 квітня 2016 р. – Київ, 2016. – 150 с. – С. 125 – 127.

6. Источники формирования основного капитала предприятий Украины, // Студентський вісник ДДМА: тематичний збірник наукових праць. – Краматорськ: ДДМА, 2016. – 204 с.– с. 111 – 113.

АНОТАЦІЯ

Копиленко О.О. – «Розробка шляхів підвищення показників ефективності підприємства на основі впровадження системи інвестиційного менеджменту» – На правах рукопису.

Магістерська робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа та страхування. – Донбаська державна машинобудівна академія Міністерства освіти і науки України, Краматорськ, 2018.

Роботу присвячено вирішенню актуального наукового завдання – розробці рекомендацій щодо підвищення показників ефективності діяльності підприємства.

Уточнено дефініцію поняття «Ефективності діяльності підприємства. Удосконалено класифікацію функцій комерційного банку. Проаналізовано практику функціонування зарубіжного досвіду у сфері підвищення ефективності діяльності підприємства. У магістерській роботі адаптовано збалансовану систему показників для оцінки показників ефективності банку. Розроблено рекомендації щодо підвищення показників ефективності діяльності.

В першому розділі магістерської роботи розглянуто розглянуті теоретичні основи діяльності підприємства, місце аналізу ефективності діяльності підприємства, методика аналізу.

Другий розділ присвячено аналізу здійснюється дослідно – практична робота, була проведена оцінка показників ефективності діяльності підприємства, загальна характеристика та формування прибутку ПП «Слав-Транс».

В третьому розділі магістерської роботи розроблено комплекс заходів, спрямованих на підвищення показників ефективності діяльності був запропонований до реалізації інвестиційний проект, а також розглядалась оптимізація управління прибутками підприємства та теоретико-методичній підхід до визначення ефективності впровадження контролінгу на транспортних підприємствах. Проект полягає в створенні нового маршруту транспортних перевезень.

В четвертому розділі запропоновано заходи щодо поліпшення умов праці на робочому місці.

Ключові слова: підприємство, рентабельність, ефективність, аудит, фінансова звітність, активи, прибуток, платоспроможність.

АННОТАЦИЯ

Копиленко О.О. - «Разработка путей повышения показателей эффективности предприятия на основе внедрения системы инвестиционного менеджмента» - На правах рукописи.

Магистерская работа на получение образовательного-квалификационного уровня "магистр" за специальностью 072 - Финансы, банковское дело и страхование. - Донбасская государственная машиностроительная академия Министерства образования и науки Украины, Краматорск, 2018.

Работа посвящена решению актуального научного задания - разработке рекомендаций относительно повышения показателей эффективности деятельности предприятия.

Уточнена дефиниция понятия "Эффективности деятельности предприятия. Усовершенствована классификация функций коммерческого банка. Проанализирована практика функционирования зарубежного опыта в сфере повышения эффективности деятельности предприятия. В магистерской работе адаптирована сбалансированная система показателей для оценки показателей эффективности банка. Разработаны рекомендации относительно повышения показателей эффективности деятельности.

В первом разделе магистерской работы рассмотрены рассмотрены теоретические основы деятельности предприятия, место анализа эффективности деятельности предприятия, методика анализа.

Второй раздел посвящен анализу осуществляется опытно - практическая работа была проведена оценка показателей эффективности деятельности предприятия . Общая характеристика и формирования прибыли ЧП «Слав-Транс».

В третьем разделе магистерской работы разработан комплекс мероприятий, направленных на повышение показателей эффективности деятельности был предложен к реализации инвестиционный проект, а также рассматривалась оптимизация управления доходами предприятия и теоретико-методической подход к определению эффективности внедрения контроллинга на транспортных предприятиях. Проект заключается в создании нового маршрута транспортных перевозок.

В четвертом разделе предложены меры по улучшению условий труда на рабочем месте.

Ключевые слова: предприятие, рентабельность, эффективность, аудит, финансовая отчетность, активы, прибыль, платежеспособность.

SUMMARY

Kopylenko O.O. - "Development of ways to improve the performance of the enterprise through the implementation of the investment management system" - As a manuscript.

Master's work for the education and qualification level "master" for the specialty 072 - Finance, banking and insurance. - Donbass State Engineering Academy of the Ministry of Education and Science of Ukraine, Kramatorsk, 2018.

The work is devoted to the solution of the current scientific task - the development of recommendations for improving the performance indicators of the enterprise.

Clarified the definition of the concept of enterprise performance. Improved classification of functions of a commercial bank. Analyzed the practice of functioning foreign experience in improving the efficiency of the enterprise. A balanced scorecard system was adapted to assess bank performance indicators. Recommendations were made for improving performance indicators.

In the first section of the master's work, the theoretical foundations of the enterprise's activity, the place of analysis of the effectiveness of the enterprise's activity, and the method of analysis are examined.

The second section is devoted to the analysis. Experimental - practical work was carried out. An assessment of the performance indicators of the enterprise was carried out. General characteristics and the formation of profit PE "Slav-Trans".

In the third section of the master's work, a set of measures aimed at improving performance indicators was developed. An investment project was proposed for implementation, and optimization of income management and a theoretical and methodological approach to determining the effectiveness of controlling in transport enterprises was considered. The project is to create a new transport route.

The fourth section proposes measures to improve working conditions in the workplace.

Keywords: *enterprise, profitability, efficiency, audit, financial statements, assets, profit, solvency.*